

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 6941-10-17 אליהו נ' קובי

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת ודאד יונס גנאים

תובע

זאב אליהו

נגד

נתבע

רון אהרון קובי

פסק דין

1 התובע, בעל תפקיד בכיר במשטרת ישראל, אחיו של מבקר עיריית טבריה- מר בנימין אליהו (להלן: "המבקר"), בראשה עמד לאחרונה הנתבע, הגיש נגד הנתבע תביעה לפיצויים בגין לשון הרע על סך
2 של 33,300 ₪. התביעה הוגשה תחילה כתביעה קטנה והועברה להליך של סדר דין רגיל בהוראת
3 בית המשפט (החלטה מיום 27.12.2017 של כב' השופט יובל שדמי).

4 על פי הנטען בכתב התביעה, הנתבע הקים ומנהל קבוצת פייסבוק בשם "מרימים את טבריה"
5 קבוצה בה חברים כ- 1400 איש, וכן קבוצה בשם "אריה דרעי מסוכן לישראל, אסור לתת לו לצבור
6 כוח לשליטה בממשלה הבאה" בה חברים כ- 3000 איש. הנתבע פועל בקבוצת הפייסבוק לפגיעה
7 מכוונת בשם הטוב ובמוניטין של אחי התובע, במסגרתה בחר גם לפגוע גם במשפחתו של אחי התובע
8 וביניהם גם התובע. הנתבע גם חסם את האפשרות של אחי התובע ובני משפחתו האחרים להיכנס
9 לדף הפייסבוק, להביט בפוסטים ובשידורי הווידאו ולהגיב לדברים. הנתבע מייחס לתובע ובני
10 משפחתו בפוסטים שכתב מעשים פליליים חמורים בפומבי הפוגעים בשמו הטוב של התובע.

11 בכתב התביעה נטען כי הנתבע פרסם ביום 13.2.2017 פוסט ובו רשם "עכשיו נשאלת השאלה האם
12 בני אליהו ידע או לא ידע על מעבדת הסמים של סלי בן אחותו? נראה לי שכן". במענה לאותו פוסט
13 כתב הנתבע: "כל הכבוד למשפחת אליהו על הניסיון להרעיל את ילדי טבריה בסמים". עוד נטען כי
14 ביום 25.3.2017 בתגובה לאחד משידורי הווידאו שהעלה כתב הנתבע: "תקראו את השפה והסגנון
15 ותבינו מי אלה בני המשפחה הזו! ... כנסו למחילה ותתחבאו עם הבושה שלכם, מגדלי מריחואנה
16 וסוחרי סמים עלובים".

17 עוד נטען כי הדברים שפרסם הנתבע אודות משפחתו של התובע שהינו דמות מוכרת בטבריה עת
18 ייחס לבני משפחתו שהם סוחרי סמים המנסים להרעיל את ילדי טבריה פוגעים בשמו הטוב של

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 6941-10-17 אליהו נ' קובי

תיק חיצוני :

1 התובע שהינו אדם מוכר המשמש בתפקיד בכיר במשטרה ומהווים לשון הרע. מדובר בפרסומים
2 פוגעניים שנחשפו לאלפי חברים בקבוצת הפייסבוק אותה מנהל הנתבע.

3
4 בכתב ההגנה טען הנתבע כי דין התביעה להידחות מפני שהא מהווה שימוש לרעה בחליכי משפט.
5 מדובר בתביעה טורדנית וקנטרנית הנעדרת כל בסיס אשר הוגשה כחלק משיתוף פעולה וניסיון
6 ההשתקה שמתקיים נגד הנתבע על ידי בכירים בעיריית טבריה על רקע הביקורת אותה הוא משמיע
7 נגד תפקודם הלקוי. כן טען הנתבע כי מדובר בפרסומים אשר נוגעים לבני משפחתו של התובע,
8 ונוגעים לתובע ישירות. הוא טען להיעדר יריבות ולהיעדר נזק וכי עיקר התביעה עניינה פרסומים
9 אשר בוצעו על ידי הנתבע בעניינו של אחיו של התובע ובני משפחתו של התובע. אחיו של התובע
10 הגיש נגד הנתבע תביעת לשון הרע בבית המשפט השלום בנצרת (תיק ת.א. 56914-06-17) בגין אותם
11 פרסומים. אין בפרסומים המוזכרים בכתב התביעה כל התייחסות אישית לתובע והוא אינו מוזכר
12 בהם. מדובר בביקורת ציבורית לגיטימית על מעשיו של אחי התובע והמעשים של יתר בני משפחתו
13 וחוסים תחת ההגנות שבחוק כולל הגנת אימת בפרסום. כן טען לשיהוי בהגשת התביעה ולעובדה
14 שכן אחותו של הנתבע כן הגיב לאחד הפוסטים שפרסם.

15
16 כל צד הגיש תצהיר מטעמו והנתבע ביקש לזמן למתן עדות את אחי התובע מר בנימין אליהו ובקשתו
17 אושרה.

18
19 בתצהיר חזר התובע על טענתו כי הינו בעל תפקיד בכיר במשטרת ישראל וכי הינו אחיו של מבקר
20 העירייה בטבריה. הנתבע הינו איש עסקים מוכר בטבריה אשר התמודד בבחירות לראשות העיר
21 בשנת 2013, מכהן כראש עיריית טבריה והקים מפלגה להתמודדות בכנסת ה-22. הוא הקים ומנהל
22 דף פייסבוק הנקרא "מרימים את טבריה מהקרשים" קבוצה בה חברים נכון למועד הגשת התצהיר
23 עשרות אלפי חברים וכן דף פייסבוק נוסף בשם "אריה דרעי מסוכן לישראל, אסור לתת לו לצבור
24 כוח לשליטה בממשלה הבאה", המונה כמעט 3000 עוקבים. התובע טען בתצהיר כי הנתבע משתמש
25 בדפי הפייסבוק שהקים כדי לפגוע בצורה מכוונת בשמו הטוב ובמוניטין של אחיו מבקר העירייה
26 וכן במשפחתו, בהם גם הוא. מדובר בפרסומים שנועדו לפגוע בערכם ובתדמיתם החיובית. מדובר
27 בפרסומים ברשת האינטרנט שיהיו מונחים בה לדראון עולם ויטילו צל כבד עליו ועל משפחתו.
28 הנתבע מונע ממנו ומבני משפחתו את זכות הטיעון הנגדית ומונע מהם האפשרות להיכנס לדף אותו
29 הוא מנהל, להביט בפוסטים ובשידורי הווידאו ולהגיב עליהם. כן ציין כי ביום 13.2.2017 פרסם
30 הנתבע בדף הפייסבוק פוסט ובו כתב "... עכשיו נשאלת השאלה האם בני אליהו ידע או לא ידע על
31 מעבדת הסמים של סלי בן אחותו? לי נראה שכן". במענה לאחת התגובות לפוסט זה כתב הנתבע:
32 "כל הכבוד למשפחת אליהו על הניסיון להרעיל את ילדי טבריה בסמים". ביום 25.3.2017 בתגובה
33 לאחד משידורי הווידאו שהעלה כתב הנתבע: "... תקראו את השפה והסגנון ותבינו מי אלה משפחת
34 בני המשפחה הזו! הרי זה ברור שהכותב הוא בני אליהו שמשתמש בפרופיל של טובי אשתו של סלי

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 6941-10-17 אליהו נ' קובי

תיק חיצוני:

1 אהרון העילג שלא סיים 11 שנות לימוד ולא מסוגל לחבר שני משפטים. כנסו למחילה ותתחבאו עם
2 הבושה שלכם חוצפנים, מגדלי מריחואנה וסוחרי סמים עלובים". הנתבע ייחס לנתבע ולבני
3 משפחתו כך נטען בתצהיר סחר בסמים וגידול מריחואנה ואף ניסיון להרעיל את ילדי טבריה.
4 הפרסומים בוצעו בעת מילא התובע תפקיד בכיר באגף התנועה במשטרת ישראל וגרמו לו נזק היורד
5 לשורש חייו, לאור כמות החברים בקבוצה, וחוסר האפשרות להוריד את הפרסומים מהאינטרנט
6 והעובדה שהם בוצעו בכוונה לבזות ולהשפיל את התובע ובני משפחתו.

7
8 הנתבע ציין בתצהירו כי אינו מכיר את התובע ואישר כי הקים קבוצת פייסבוק שמנתה אלפי
9 עוקבים. הוא טען כי אחיו של התובע משמש מבקר העירייה החל משנות ה-90 ולא עשה את תפקידו
10 נאמנה אלא רדף את התושבים עממם היה מסוכסך. הוא הקים יחד עם אחרים המקורבים ליו"ר
11 העירייה הקודם דף פייסבוק בשם "מדינה 433" במסגרתו הוכפש הנתבע על בסיס יומי ואנשים
12 שתמכו בו בבחירות ולקח חלק בקמפיין נגדו. הוא ניסה לסכסך בין הנתבע ואשתו ומתנהלות
13 ביניהם תביעות הדדיות, כולל הליך לפי החוק למניעת הטרדה מאיימת שהגיש הנתבע נגד המבקר
14 ופנייה ליועמ"ש של העירייה והשעיית סמכויותיו של המבקר בעירייה. המבקר סיים את תפקידו
15 בעירייה לאחר שהגיש בקשה לצו הגנה למבקר המדינה. אחי התובע שכנע אחרים כדי שאלה יגישו
16 תביעות השתקה נגדו ופעל שהנתבע לא ייבחר כראש עיר מחשש שיאבד את תפקידו בעירייה.
17 התביעה של התובע הינה אחת מהתביעות שיום המבקר כדי לנסות להציל את כבודו. הנתבע מעולם
18 לא דיבר עם התובע, לא כתב עליו משהו והוא גם לא מעניין אותו. הפרסומים שצורפו לכתב התביעה
19 לא נוגעים לתובע ואינם מקימים נגדו עילת תביעה. מדובר בפרסומים הנוגעים לבני אליהו- המבקר
20 ולאחייך שלו בשם סלי אהרון, בנה של תקווה אחותו של התובע. סלי נחשב מקורב מאוד למבקר.
21 מדובר בפרסומים נכונים שכן סלי אהרון הורשע בעבירות סמים וברור שהמבקר היה מעורה בפרטי
22 ההליך המשפטי שהתנהל נגדו.

23
24 התובע העיד בפני ואשר בעדותו כי הנתבע מעולם לא הזכיר את שמו, אך שמו נפגע כי הפרסומים
25 מתייחסים לכל משפחת אליהו, שהוא חלק ממנה. מדובר במשפחה המונה 14 אחים ו-60. הוא ציין
26 כי סלי, שריצה עונש מאסר בגין עבירות סמים הינו אחיינו אך הוא ממשפחת אהרון ולא ממשפחת
27 אליהו וכי נושא התביעה הינו דברים שהופנו נגד משפחת אליהו.

28
29 הנתבע העיד כי שם המשפחה של סאלי הוא אהרון וכולם יודעים בטבריה שהוא הבן של תקווה
30 אליהו אחותו של המבקר. הוא ציין "כולם בטבריה מכירים את שבט אליהו המורחב, משפחה
31 גדולה, טבריה עיר קטנה וכולם יודעים מי זה מי וכולם יודעים שסאלי ישב בכלא על סחר בסמים".
32 הוא אישר שבפרסומים הוא התייחס למשפחת אליהו, אך לא רשם את שם התובע, אלא שמו של
33 המבקר וטען כי ייחס את מכירת הסמים לסלי אהרון בן אחותו של המבקר.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 6941-10-17 אליהו נ' קובי

תיק חיצוני:

1 המבקר העיד וציין כי הפרסומים התייחסו למשפחת אליהו והתובע רשם "תבינו מי אלו בני
2 המשפחה הזו" וייחס להם גידול וסחר בסמים. מדובר במשפחה המונה בערך 60 אחיינים שהם
3 נושאים במשרות מכובדות שכולם אליהו למעט סלי שהוא ממשפחת אהרון וכי הפרסומים נועדו
4 כדי להכפיש את שמו של המבקר לאור הסכסוך שלו עם הנתבע רקע תפקידו כמבקר בעירייה.

5
6 בסיכומים טען התובע כי התביעה הוגשה בחודש 10/2017 ושהנתבע נקט סחבת בניהולה. עניינה
7 בשלושה פוסטים שפרסם הנתבע בהם הוא הכפיש את הנתבע ובני משפחתו באופן שגרם להם סבל
8 ועוגמת נפש. התובע הינו בעל תפקיד בכיר במשטרה נשוי ואב לילדים נטולי עבר פלילי. הנתבע הינו
9 איש ציבור אשר כהן עד לאחרונה כיו"ר עיריית טבריה טרם הודח מתפקידו. מדובר בפרסומים
10 שקריים שכל מטרתם הינה להכפיש את בני משפחת התובע על רקע הסכוך שלו עם מבקר העירייה
11 שהינו אחי התובע. מדובר במשפחה מכובדת המונה 14 אחים ו-60 אחיינים. הנתבע אישר שמדובר
12 במשפחה מכובדת וששם משפחתו של סאלי הינו אהרון, חרף כך הוא בחר להפיץ בקרב עשרות
13 אלפי עוקבים אמירות גורפות המתייחסות לכל משפחת אליהו שהתובע נמנה עליה כולל לייחס
14 לתובע ולבני משפחתו ניסיון להרעיל את ילדי טבריה בסמים, הוא ייחס להם גידול וסחר בסמי
15 מריחואנה. הוא ניצל את ההליך הפלילי של סאלי אחרון כדי להכפיש את כל בני משפחתו של
16 המבקר, כולל התובע על רקע הסכסוך הקיים ביניהם. הנתבע לא הסיר את הפרסומים גם לאחר
17 הגשת התביעה, היקף החשיפה ומספר העוקבים שנחשפו לפוסטים מעצים את הנזק.

18
19 הנתבע ציין בסיכומיו כי אינו מכיר את התובע, ולא כתב עליו דבר. הפרסומים עליהם מסתמכת
20 התביעה אינם נוגעים לתובע ולא מקימים לו עילת תביעה. דברי הנתבע ביחס למשפחת אליהו
21 המונה כפי שהוכח 14 אחים ובני משפחה רבים אינה עונה על הגדרת "אדם" שבסעיף 4 לחוק איסור
22 לשון הרע. מדובר בדברים שמתייחסים למבקר ולסלי אהרון אחיינו המקורב ולא לתובע.
23 הפרסומים חוסים תחת הגנת אמת דיברתי, שכן סלי אהרון הורשע בעבירות סמים. המבקר הגיש
24 נגד הנתבע תביעה דומה בגין אותם פרסומים, שנדחתה בהמלצת מבקר המדינה והוא זה שעומד
25 מאחורי התביעה הנוכחית מטרה לנסות להציל את כבודו.

26
27 לאחר ששקלתי בטענות הצדדים, שמעתי את עדותם בפני ועיינתי בסיכומים שוכנעתי כי הנתבע
28 פרסם בדף הפייסבוק שהוא מנהל את הפרסומים המיוחסים לו בכתב התביעה ובהם הוא מייחס
29 לבני משפחת אליהו גידול וסחר במריחואנה וניסיון להרעיל את ילדי טבריה וזאת על רקע הליך
30 פלילי שהתנהל נגד אחיינו של התובע- מר סלי אהרון בעבירות סמים. אין מחלוקת כי סלי הנ"ל
31 הינו בנה של אחותו של התובע ואינו נמנה על משפחת אליהו. יתרה מזו, מטיעוני הצדדים עולה כי
32 אין מחלוקת כי פרסומים אלה הגיעו לידיעתם של אלפי עוקבים אחר דף הפייסבוק נשל הנתבע. וכי
33 משפחת אליהו הינה משפחה ידועה ומוכרת בטבריה המונה 16 אחים וכ- 60 נכדים. הפרסומים
34 נעשו על רקע סכסוך אישי שקיים בין הנתבע לבין המבקר בשל תפקידם הקודם בעיריית טבריה.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 6941-10-17 אליהו נ' קובי

תיק חיצוני:

הצדדים הרחיבו לטעון בעניין המחלוקת שבין המבקר לנתבע בכתבי הטענות כפי שתמציתם הובאה מעלה. הנתבע אישר בעדותו בפני כי בעת ביצוע הפרסום ידע שמי שנגדו מתנהל ההליך הפלילי בעבירות הסמים הינו סלי אהרון ושהוא ממשפחת אהרון, ובכל זאת ייחס את הפרסומים למשפחת אליהו עליה נמנה התובע, בשל הקרבה שיש לסלי עם המבקר. מדובר אפוא בפרסום שנעשה באינטרנט. חוק איסור לשון הרע מנוסח בהרחבה ודרכי הפרסום המתוארות בו כוללות גם פרסום ב"כל אמצעי אחר". הגדרה זו רחבה דיה להכניס תחת כנפיה גם פרסום באינטרנט. הפסיקה ראתה בביטוי באינטרנט פרסום לפי החוק כעניין מובן מאליה. הביטוי באינטרנט נגיש מבחינה טכנית לכול, ולמעט מקרים חריגים ביותר, ביטויים באינטרנט מגיעים בוודאי בפועל לאנשים רבים זולת הנפגע (חאלד גנאים, מרדכי קרמניצר ובוועז שנור, דיני לשון הרע, הדין המצוי והדין הרצוי, מה' שניה (2019) בעמ' 255).

סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע קובע כי: "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרם לשנאה, לבוז או ללעג מצדם; (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו; (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו". בע"א 466/83 אג'מאן שאהה, ארכיהגמון בכנסיה הארמנית בירושלים נ' הארכיהגמון יגשה דרדריאן נפסק כי המבחן, שבאמצעותו ייקבע אם אכן דברים מסוימים שפרסם פלוני עלולים להיות לשון הרע כלפי אדם פלמוני, אינו מבחן סובייקטיבי, המבחן הוא אובייקטיבי במהותו, לאמור: לא קובע, מה חשב הנתבע המרגיש עצמו נפגע, אלא הקובע הוא, כיצד עלולה החברה לקבל את הדבר שבאותו פרסום. מידת הכלליות ומידת ההגזמה בפרסום יכולות לשמש אינדיקציה לשאלה אם הדברים מהווים "לשון הרע" מנקודת מבטו של האדם הסביר (ע"א 3322/16 איי די איי חברה לביטוח בע"מ נ' לשכת סוכני ביטוח בישראל).

בע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך, נפסק כי בבחינת קיומה של לשון הרע יתחשב בית המשפט בדרך שבה נתפס הפרסום בעיני האדם הסביר. זהו מבחן אובייקטיבי, המעמיד עצמו על האופן שבו האדם הרגיל היה מבין את הפרסום. על כן, לא הכוונה שמאחורי הפרסום היא שתצביע על קיומה של לשון הרע, אלא המסר עמו היא מותירה את הקולט. כאשר פונה בית המשפט לבדוק האם פרסום מסוים כולל בחובו לשון הרע עליו לבחון את הפרסום בכללותו. משמעות הפרסום נבחנת לא רק על סמך המילים המדויקות שבהן השתמש המפרסם, אלא גם אל מול הנסיבות החיצוניות הסובבות את הפרסום. זאת ועוד, קיומה של לשון הרע נבחן במנותק משאלת אמיתות תוכן הפרסום. פרסום יכול שיהיה אמת לאמתה, ועדיין אם יש בו כדי להשפיל או לבזות ייחשב הוא ללשון הרע. בשלב זה, אין חשיבות כאמור גם למניע או לכוונה שעמדה מאחורי הפרסום.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 6941-10-17 אליהו נ' קובי

תיק חיצוני:

1 בענייננו, הנתבע פרסם ביום 13.2.2017 בדף הפייסבוק פוסט ובו כתב "... עכשיו נשאלת השאלה
2 האם בני אליהו ידע או לא ידע על מעבדת הסמים של סלי בן אחותו? לי נראה שכן". בהמשך כתב
3 "כל הכבוד למשפחת אליהו על הניסיון להרעיל את ילדי טבריה בסמים" וביום 25.3.2017 רשם:
4 "... תקראו את השפה והסגנון ותבינו מי אלה בני המשפחה הזו! הרי זה ברור שהכותב הוא בני
5 אליהו שמשתמש בפרופיל של טובי אשתו של סלי אהרון העילג שלא סיים 11 שנות לימוד ולא מסוגל
6 לחבר שני משפטים. כנסו למחילה ותתחבאו עם הבושה שלכם חוצפנים, מגדלי מריחואנה וסוחרי
7 סמים עלובים".

8
9 בע"א 8345/08 עופר בן נתן נ' מוחמד בכרי נפסק כי לפרט נתונה הזכות לנקוט בהליך בגין פגיעה
10 בשמו הטוב אף אם זו נגרמה בעקבות פרסום דברים ביחס לקבוצה עליה הוא נמנה. ההכרעה
11 בשאלה האם לשון הרע כלפי קבוצה מתייחסת לכלל היחידים הנמנים עליה תעשה על פי נסיבותיו
12 של כל מקרה ומקרה. במסגרת בחינה זו חייב בית המשפט להבחין הבחן היטב בין זיהוי הדברים
13 עם השם הטוב של הקבוצה לבין זיהוי הדברים עם השם הטוב של הפרט הנמנה על הקבוצה. הגם
14 שהכרעה זו צריך שתיעשה בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה הוגדרו בפסיקה מספר מבחני
15 עזר ביניהם: גודל הקבוצה הנפגעת; המידה בה ניתן לזהות את חבריה; את מידת הכלליות של
16 הדברים העולבים ומידת ההגזמה שבהם; ואת ניסוחם של הדברים. הנטל הוא על התובע להוכיח
17 כי מקרהו נופל לגדר אותם מקרים בהם קיימת לו זכות תביעה אישית בשל פרסום לשון הרע על
18 קבוצה עליה הוא נמנה (רע"א 6792/15 אלדד יניב נ' אהרון דומב). כפי שנפסק בבסיס ההבחנה בין
19 "ציבור" לבין "אדם" ניצבת דרישת הזיהוי. דרישת הזיהוי מחייבת לבחון, על פי אמת מידה
20 אובייקטיבית, אם האדם הסביר היה קושר בין הדברים לבין הפרט ומייחס את הדברים אליו. אז,
21 ורק אז, צומחת לפרט עילה לפי חוק איסור לשון הרע. יש להבחין לעניין זה בין קבוצה שאינה ניתנת
22 לזיהוי, לבין קבוצה אשר נוכח מספר חבריה או מאפייניה הייחודיים ניתן לזהות את יחידה. בעניין
23 זה יש לקחת בחשבון את גודל הקבוצה המדוברת ומאפייניה; אופיו של הפרסום; והן בהתחשב
24 באופן בו המסר נתפש על ידי האדם הסביר (ע"א 3322/16 איי די איי חברה לביטוח בע"מ נ' לשכת
25 סוכני ביטוח בישראל).

26
27 הנתבע אשר כי התובע נמנה על משפחת אליהו שהינה משפחה הידועה בטבריה שהינו מקום קטן
28 בו כולם מכירים את כולם. מדובר במשפחה מוגדרת המונה 14 ילדים וכ-60 נכדים. יחד עם זאת,
29 הפרסום מיום 25.3.2017 גם כשהוא מנוסח בלשון כוללנית הקורא הסביר של כל הפוסט מבין כי
30 הפרסום מתייחס בעיקרו של דבר למבקר וכי גם אם קיימת פגיעה בגין פרסום זה במשפחתו של
31 המבקר הרי היא פגיעה מזערית. גם בפרסום מיום 12.2.2017 מתייחס הנתבע בעיקרו של דבר
32 למבקר, אולם בפרסום "כל הכבוד למשפחת אליהו על הניסיון להרעיל את ילדי טבריה בסמים"
33 ייחס הנתבע לכל משפחת אליהו באופן גורף ניסיון להרעיל את ילדי טבריה בסמים. מדובר בפרסום
34 שבא להגיב על מודעה ובה נרשם "נתפסה מעבדת סמים ענקית בטבריה השוטרים נדהמו לגלות

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 6941-10-17 אליהו נ' קובי

תיק חיצוני:

1 בבית החשוד המוכר למשטרה מעבדת סמים". קורא סביר שאינו מכיר את התובע ואת תפקידו
2 במשטרה, אך יודיע שהוא ממשפחת אליהו היה מזהה את הפרסום עמו, אך סביר להניח שקורא
3 שמכיר את תפקידו ואת פועלו של התובע לא היה מזהה אותו בפרסום משום שרשום בו " בבית
4 חשוד המוכר למשטרה", דהיינו מי שהינו בעל עבר פלילי המוכר למשטרה כחשוד או כנאשם,
5 תכונות שאינן יכולות להתקיים בתובע שכאמור הינו בעל תפקיד בכיר במשטרה, אך מאחר והיקף
6 הפרסום הוא רחב, ואין מחלוקת שהפרסום הגיע לאלפי עוקבים ניתן להניח שהוא הגיע לידיעתם
7 של עוקבים שאינם מכירים את תפקידו של התובע במשטרה ויכולים לזהותו עם הפרסום מעצם
8 היותו ממשפחת אליהו. בהקשר זה צויין בספרם של חאלד גנאים, מרדכי קרמניצר ובועז שנור, דיני
9 לשון הרע, הדין המצוי והדין הרצוי, מה' שניה (2019) בעמ' 155 כי: "לסיכום, לשון הרע המתייחסת
10 לקולקטיב עלולה להוות פגיעה בשמו הטוב של פרט כאשר אפשר, בנסיבות העניין, לזהות את הפרט
11 שהפרסום פונה אליו. כאשר הפרסום מתייחס לחברי הקבוצה ואי אפשר לזהות את הפרט
12 שהפרסום מתייחס אליו, נפגע שם הטוב של כל החברים הנמנים עם הקבוצה, בתנאי שמדובר
13 בקבוצה קטנה, מסוימת ומוגדרת". אין מחלוקת כי העניינו כאמור מדובר בקבוצה המונה כ- 76
14 אנשים הידועה ומוכרת בעיר טבריה.

15
16 בסיכומים טען הנתבע כי קמה לו הגנת אמת דיברתי משום שבפועל כן הוגש כתב אישום נגד סלי
17 אהרון בגין עבירות סמים. פרק ג' לחוק איסור לשון הרע כולל בחובו שלושה מצבים שבהם יוגן
18 המפרסם מפני אחריות בגין פרסום לשון הרע: פרסומים המותרים על אף שהם כוללים לשון הרע
19 (סעיף 13); הגנות מפני אחריות פלילית או אזרחית (סעיפים 14-18); והקלות בגזירת הדין או
20 בפסיקת הפיצויים (סעיף 19). כאמור, ההגנות, ההיתרים והפרסומים המותרים משקפים את
21 משקלו של חופש הביטוי במאזני הזכויות. הם נותנים ביטוי להשקפת המחוקק לפיה במקרים
22 מסוימים יש לבכר את חופש הביטוי על פני הפגיעה בכבודו של הנפגע.

23
24 הגנת אמת הפרסום הקבועה בסעיף 14 לחוק דורשת הוכחתם של שני יסודות מצטברים. האחד הוא
25 כי הפרסום המהווה לשון הרע היה אמת. השני, כי מתקיים עניין ציבורי בנוגע לאותו פרסום. כאשר
26 הוכח פרסומה של לשון הרע – עובר הנטל לנתבע להוכיח את אמיתות הפרסום, עומדת בבסיסה של
27 הגנת אמיתות הפרסום במשפט הישראלי ההשוואה בין העובדות העולות מהפרסום לבין המציאות
28 העובדתית כפי שהייתה ידועה בעת הפרסום – ולא היסוד הנפשי שעמד מאחורי הפרסום (ע"א
29 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין –אורבך).

30
31 בענייננו, הנתבע טען כי הפרסום שעשה בנוגע לאחינו של התובע, הינו אמת, אך לא טען ולא הוכיח
32 את אמיתות הפרסום שלו בכל הקשור לתובע שאין מחלוקת כי הוא לא היה מעורב בפלילים. הנתבע
33 אישר בעדותו שהאישום הפלילי בסחר בסמים מתייחס אך ורק לבן אחותו של התובע, שאינו נמנה
34 על משפחת אליהו ואינו ממשפחת התובע.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 6941-10-17 אליהו נ' קובי

תיק חיצוני:

לציין כי בכתב ההגנה טען הנתבע כי מתקיימת בעניינו הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15 לחוק מבלי להפנות לסעיף הרלוונטי, אך הוא זנח טענה זו בסיכומיו. יתרה מזו, שוכנעתי על פי הראיות שהובאו בפני כי הנתבע ידע בעת הפרסום כי עבריות הסמים מתייחסות לסלי אהרון בלבד ולמרות זאת הוא ייחס אותן למשפחת התובע. סעיף 16 (ב) לחוק קובע כי: "חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה:

(1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמתותו;
(2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא".

לכן מתקיימת בעניינו חזקה שהפרסום נעשה שלא בתום לב.

התובע העמיד את תביעתו על 33,000 ₪. הלכה היא כי בתביעה על פי חוק איסור לשון הרע, אין צורך בהוכחת נזק ממשי: "אין צורך שיוכח שלמעשה נגרם נזק על-ידי הוצאת השם הרע באופנים השונים, ודי באומדנו של השופט באשר לנזק העלול להיגרם מהפרסום" (ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג). סעיף 7א(ב) לחוק קובע, כי במשפט אזרחי, רשאי בית המשפט "לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק". הסעיף חוקק מתוך הבנה כי קשה להוכיח נזק בגין לשון הרע ולכן, יש למסור את הערכת הפיצוי המגיע לשיקול דעתו של בית המשפט, בהתאם לנסיבות שהוכחו בפניו. בהערכת גובה הפיצוי יש לערוך איזון מתאים בין הזכות לשם טוב ולפרטיות ובין הערך החשוב של חופש הביטוי. בין היתר יש להביא בחשבון את אופי הפגיעה ונסיבותיה, מעמדם של הפוגע והנפגע, התנהגותם, חומרת הפגיעה, תפוצת הפרסום ואף את העובדה שמדובר באיש ציבור.

כמו כן נפסק כי הפיצויים בגין לשון הרע נועדו לפצות את הנפגע על הפגיעה בשמו הטוב, לפצות על העוולה, לתקן את העוול שנגרם לו. לסכום הפיצוי יש תפקיד משמעותי בכך. פסיקת פיצוי נמוך מאד, ביחס למספר הפרסומים, לחומרתם ולנסיבותיהם, עלול להשיג מטרה הפוכה. על הפיצוי לבטא גם את יחסה של החברה לשמו הטוב של אדם ולאופן הראוי בו יש להשמיע דברי ביקורת. בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב ובסבל שהיו מנת חלקו ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. כמו כן יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים (רע"א 4740/00 לימור אמר נ' אורנה יוסף).

סעיף 19 לחוק קובע שיקולים בהם בית המשפט יתחשב, לטובת הנתבע, בבואו לאמוד את הנזק, כדלקמן:

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 6941-10-17 אליהו נ' קובי

תיק חיצוני:

1 "בבואו לגזור את הדין או לפסוק פיצויים רשאי בית המשפט להתחשב לטובת הנאשם או הנתבע
2 גם באלה:

3 (1) לשון הרע לא היתה אלא חזרה על מה שכבר נאמר, והוא נקב את המקור שעליו הסתמך;

4 (2) הוא היה משוכנע באמיתותה של לשון הרע;

5 (3) הוא לא נתכוון לנפגע;

6 (4) הוא התנצל בשל הפרסום, תיקן או הכחיש את הדבר המהווה לשון הרע או נקט צעדים להפסקת
7 מכירתו או הפצתו של עותק הפרסום המכיל את לשון הרע, ובלבד שההתנצלות, התיקון או
8 ההכחשה פורסמו במקום, במידה ובדרך שבהן פורסמה לשון הרע, ולא היו מסוייגים".

9
10 אין מדובר ברשימה סגורה ועל בית המשפט להביא בחשבון את הנסיבות הספציפיות של הפרסום,
11 במקרה הספציפי הנדון בפניו, הן לזכות המפרסם והן לחובתו. בית המשפט צריך להתחשב
12 בנסיבותיו המיוחדות של המקרה ולקחת בחשבון נוסף לטיב העוולה עצמה גם את התנהגותו של
13 המעוול במידה שהיתה זדונית או משולחת כל רסן, את היקף ההשמצה ופרסומה, וכן את התנהגותו
14 במשך כל זמן ניהול המשפט (ע"א 30/72 פרידמן נ' סגל).

15
16 בעניינו, כאמור לעיל הנתבע פרסם את הדברים כשהוא מכוונם נגד המבקר ואחיינו, הם עיקר
17 הנפגעים מהפרסומים, כאשר הפגיעה בתובע הינה משנית ופחות חמורה. הנתבע פרסם את הדברים
18 בידעו שהתובע ומשפחתו אינם חשודים בפועל בעבירות סמים כפי שייחס להם הוא אף ציין בפני
19 כי לא ביקש להתייחס בפרסום לתובע ספציפית. מדובר בפרסומים שנעשו על ידי מי שהיה לאחרונה
20 יו"ר העירייה בטבריה, איש ציבור ידוע ומוכר. הוא ביצע את הפרסום ברשת האינטרנט ומטענות
21 הצדדים עולה כי פרסומים אלה הגיעו לידיעתם של אלפי עוקבים. מדובר בפרסומים משנת 2017,
22 מאז לא ראה הנתבע לנכון לתקן את הפרסום, לסייגו או להסירו חרף הגשת התביעה נגדו.

23
24 לאור האמור ובשוקלי את מכלול הנסיבות שהובאו מעלה, אני מקבלת את התביעה ומחייבת הנתבע
25 לשלם לתובע סך של 7500 ₪ בתוך 30 יום מהיום.

26
27 מאחר והצדדים לא היו מיוצגים בהליך אינני עושה צו להוצאות.

28
29 ניתן היום, ז' אדר תש"פ, 03 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.

30

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 6941-10-17 אליהו נ' קובי

תיק חיצוני:

ודאד יונס גנאים, שופטת

- 1
- 2
- 3
- 4

